

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Werkenrode School

Kwaliteitsonderzoek

Datum vaststelling: 27 maart 2024

Samenvatting

De inspectie heeft op 18 januari 2024 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op de Werkenrode School.

De Werkenrode School is een school voor vso. De school bedient vanuit twee locaties onderwijs aan de leerlingen voor zes leerroutes. De Werkenrode school maakt dit jaar deel uit van een steekproef van scholen waar we een kwaliteitsonderzoek uitvoeren. Dit doen we om de kwaliteit van de school te beoordelen en om te kunnen rapporteren over de kwaliteit van het onderwijs in Nederland.

Eindoordeel

We beoordelen de onderwijskwaliteit van de Werkenrode School als Onvoldoende. De standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding is namelijk als Onvoldoende beoordeeld. De andere beoordeelde standaarden in het onderwijsproces zijn als Voldoende beoordeeld. Ook de standaarden Veiligheid en Onderwijsresultaten zijn als Voldoende beoordeeld.

Wat gaat goed?

Er heerst een fijne sfeer op de school en in de groepen die we hebben geobserveerd. Tijdens de lesobservaties hebben we gezien dat de leerlingen betrokken zijn bij de lessen. Ook is er verwerking van de leerstof op maat gemaakt zodat het aansluit bij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

De leraren zijn betrokken bij de schoolontwikkeling en werken zo gezamenlijk aan het verbeteren van het onderwijs.

Het leerstofaanbod voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde is op orde voor de leerroutes 1 tot en met 5.

De leerlingen geven aan dat ze zich veilig voelen op school. De school monitort jaarlijks de sociale veiligheid van de leerlingen en wanneer dat nodig is passen ze het veiligheidsbeleid aan. Er zijn personeelsleden die verantwoordelijkheid zijn en aanspreekbaar zijn wanneer er gepest wordt.

De leerresultaten van de school zijn op orde. Ook de uitstroomresultaten voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde van de leerlingen zijn op orde. Zij behalen de streefniveaus die de school

Bestuur:
Stichting Onderwijsgroep Punt
Speciaal 41531

School:
01JR|OKE 01|VSO-Werkenrode School

Totaal aantal leerlingen:
215 leerlingen

daarvoor heeft opgesteld.

Er is een kwaliteitssystem aanwezig en de school heeft voor haar onderwijsproces doelen opgesteld. Ook heeft de school een beschrijving van haar leerlingenpopulatie en daarin aangegeven wat de leerlingen nodig hebben voor een ononderbroken leerontwikkeling.

De school heeft gezorgd voor een voltallige en kritisch meedenkende medezeggenschapsraad.

Wat kan beter?

Tijdens de lesobservaties hebben we geconstateerd dat de bespreking van de doelen aan het begin van de les en de evaluatie achteraf beter kan. Hieraan kan meer aandacht en inhoud gegeven worden.

Wat moet beter?

Het leerstofaanbod voor burgerschap is nog in ontwikkeling. Doelen en activiteiten zijn daarbij nog onvoldoende in een doorgaande leerlijn uitgewerkt. Dit geldt tevens voor het onderwijsaanbod voor leerroute 6, waarbij naast burgerschapsonderwijs ook aandacht nodig is voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde.

De analyse van de onderwijsresultaten van de leerlingen moet beter. Op dit moment heeft de school onvoldoende in beeld waar de hiaten in de ontwikkeling van de leerlingen zijn. Verder maakt de school onvoldoende gebruik van het aanwezige leerlingvolgsysteem. Verder hebben wij geconstateerd dat er voor leerlingen die sinds een half jaar op school zijn, nog steeds geen volwaardig ontwikkelingsperspectief aanwezig is. Voor hen is nog steeds het start ontwikkelingsperspectief van toepassing.

In het ontwikkelingsperspectief ontbreekt het handelingsdeel wanneer leerlingen extra ondersteuning krijgen, zoals bijvoorbeeld wanneer ze minder onderwijs volgen.

De school verantwoordt zich in de schoolgids niet over de doelen van onderwijs en bereikte resultaten. Evenmin verantwoordt de school zich over de bevindingen en de maatregelen rondom het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Ook hiervoor krijgt de school een herstelopdracht.

Vervolgtoezicht

De onderwijskwaliteit op de Werkenrode School is als Onvoldoende beoordeeld. Het bestuur en de school moeten ervoor zorgen dat de kwaliteit van het onderwijs op De Werkenrode School verbetert. De inspectie doet uiterlijk een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek. Gedurende de herstelperiode voeren we in september 2024 een gesprek met het bestuur en de school. We gaan daarin na of er voldoende voortgang is in het verbetertraject.

Inhoudsopgave

1.	Opzet kwaliteitsonderzoek	6
2.	Eindoordeel en vervolgtoezicht	8
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek	11
4.	Reactie bestuur	21

1. Opzet kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk komen eerst de aanleiding tot en het doel van het kwaliteitsonderzoek aan de orde. Daarna beschrijven we de inhoud van het onderzoek en de onderzoeksactiviteiten. We sluiten het hoofdstuk af met een leeswijzer.

1.1 Aanleiding

De inspectie heeft op 18 januari 2024 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op de Werkenrode School.

De Werkenrode School maakt dit jaar deel uit van een steekproef van scholen waar we een kwaliteitsonderzoek uitvoeren. Dit doen we om te kunnen rapporteren over de kwaliteit van het onderwijs in Nederland.

1.2 Doel

Een kwaliteitsonderzoek geeft antwoord op de vraag of de onderwijskwaliteit voldoet aan de wettelijke vereisten. Het onderzoek leidt tot een eindoordeel over de school en mogelijk tot geïntensiveerd vervolgtoezicht.

1.3 Inhoud

Om te komen tot een eindoordeel onderzoeken en beoordelen we de standaarden die meewegen in de beslisregel over het eindoordeel (zie Onderzoekskader 2021, versie 1 augustus 2023, paragraaf 6.5).

Dit betreft de volgende standaarden:

- Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)
- Pedagogisch-didactisch handelen (OP3)
- Veiligheid (VS1)
- Resultaten (OR1)

We hebben in dit onderzoek de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Sturen, kwaliteitszorg en ambitie toegevoegd. We hebben dit gedaan om de bevindingen van het onderzoek naar de bovengenoemde standaarden beter te kunnen duiden én om aanknopingspunten te bieden voor het (eventuele) verbetertraject.

Dit betreft de volgende standaarden:

- Visie, ambities en doelen (SKA1)
- Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2)
- Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3)

Tot slot hebben we ook de volgende standaard toegevoegd:

- Basisvaardigheden (OPo)

We hebben dit gedaan vanwege het grote belang van de basisvaardigheden voor de ontwikkeling van leerlingen. We beoordelen deze standaard tot 1 augustus 2024 niet, wel kunnen we herstelopdrachten geven als niet voldaan is aan een of meer wettelijke vereisten. Deze standaard weegt in 2023/2024 niet mee bij het bepalen van het eindoordeel.

1.4 Onderzoeksactiviteiten

Voorafgaand aan de onderzoeksdag hebben we een analyse uitgevoerd van de informatie die al eerder bij de inspectie aanwezig was -waaronder eventuele signalen- en van door de school aangeleverde schooldocumenten.

Op de onderzoeksdag hebben we de volgende activiteiten uitgevoerd:

- een kennismakingsgesprek waarin we een toelichting gaven op het onderzoek;
- lesobservaties, verdeeld over de verschillende leerjaren en vakken;
- gesprekken met:
 - leraren
 - leerlingen
 - veiligheidscoördinator
 - schoolleiding
 - commissie voor de begeleiding
- gesprek over het curriculum voor de basisvaardigheden
- beoordelen van een aantal ontwikkelingsperspectieven
- een eindgesprek waarin we de bevindingen van het onderzoek terugkoppelden aan de schoolleiding en het bestuur

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel en de afspraken over het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek naar de standaarden. In hoofdstuk 4 is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin staat beschreven op welke wijze het bestuur de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de school.

2. Eindoordeel en vervolgtoezicht

Dit hoofdstuk bevat het eindoordeel van het kwaliteitsonderzoek van 18 januari 2024 aangevuld met een korte toelichting. Daarna beschrijven we het vervolg van het toezicht. Tot slot volgt een tabel met een overzicht van geconstateerde tekortkomingen en herstelopdrachten.

2.1. Eindoordeel

We beoordelen de onderwijskwaliteit van de Werkenrode School als Onvoldoende.

Het eindoordeel over de onderwijskwaliteit is het resultaat van de beslisregels die de inspectie hanteert. De beslisregel die leidt tot het eindoordeel Onvoldoende, luidt:

De standaard Resultaten of Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende, óf twee of meer andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces en/ of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.

We hebben de standaarden die meewegen in de beslisregel als volgt beoordeeld:

Zicht op ontwikkeling en begeleiding: Onvoldoende
Pedagogisch-didactisch handelen: Voldoende
Veiligheid: Voldoende
Resultaten: Voldoende

2.2. Vervolgtoezicht

Het bestuur en de school moeten ervoor zorgen dat de kwaliteit van het onderwijs op de Werkenrode School verbetert. De inspectie voert een jaar na vaststelling van dit rapport een herstelonderzoek uit. Als er voldoende verbetering is, noemen wij de school niet langer Onvoldoende. Als er onvoldoende vooruitgang is, kan de inspectie bekostigingsmaatregelen nemen.

Gedurende de herstelperiode monitoren wij het verbetertraject. Door middel van een voortgangsgesprek gaan we na of er sprake is van voldoende voortgang in het verbetertraject.

Tekortkomingen en herstelopdrachten

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
OPo Basisvaardigheden We beoordelen de standaard niet ,maar geven wel een herstelopdracht. Het curriculum burgerschap is onvoldoende doelgericht en samenhangend uitgewerkt. Daarnaast is leerroute 6 niet in het curriculum opgenomen. Hiermee voldoet de school niet aan art. 11, lid 1 en lid 4, WEC	Het bestuur zorgt dat het aanbod voor burgerschap voor alle leerroutes zodanig is uitgewerkt dat het voldoet aan de wettelijke eisen en in samenhang over de leerjaren is verdeeld en realiseert dit uiterlijk binnen een jaar na vaststelling van dit rapport.	In september 2024 voeren wij een voortgangsgesprek en uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.
OPo Basisvaardigheden Zowel het curriculum Nederlandse taal als het curriculum rekenen/wiskunde is niet volledig omdat leerroute 6 ontbreekt. Daarmee zijn de curricula onvoldoende afgestemd op de onderwijspopulatie en voldoen zij niet aan de wettelijke eisen van art. 11, lid 3 en 4, WEC.	Het bestuur zorgt dat het aanbod voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde voor alle leerroutes zodanig is uitgewerkt dat het voldoet aan de wettelijke eisen en in samenhang over de leerjaren is verdeeld. Het bestuur realiseert dit uiterlijk binnen een jaar na vaststelling van dit rapport.	In september 2024 voeren wij een voortgangsgesprek en uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding We hebben de standaard als Onvoldoende beoordeeld. De school heeft onvoldoende zicht op de voortgang van de leerlingen. De resultaten worden onvoldoende geanalyseerd waardoor de hiaten onvoldoende in beeld zijn gebracht. Daarmee voldoet de school niet aan art. 4c eerste lid, WEC.	Het bestuur zorgt dat het onderwijs en de leerlingbegeleiding zodanig worden ingericht dat leerlingen zich zo ononderbroken mogelijk kunnen ontwikkelen. Daarnaast zorgt het bestuur dat de school een leerling- en onderwijsvolgsysteem gebruikt voor het verzamelen en vastleggen van relevante (toets)informatie.	In september 2024 voeren wij een voortgangsgesprek en uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding Niet alle relevante informatie over de ontwikkeling van leerlingen is in het leerlingvolgsysteem opgenomen. Daardoor werkt de school onvoldoende herkenbaar en gestructureerd aan de bestrijding van achterstanden. Hiermee voldoet de school niet aan art. 11 eerste en derde lid, WEC	Het bestuur zorgt dat de school een leerling- en onderwijsvolgsysteem gebruikt voor het verzamelen en vastleggen van relevante (toets)informatie.	In september 2024 voeren wij een voortgangsgesprek en uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding In het opp ontbreekt de beschrijving van de extra ondersteuning aan leerlingen die niet volledig het onderwijs volgen. Dit onderdeel dient als Handelingsdeel opgenomen te worden in het opp. Op het handelingsdeel hebben de ouders instemmingsrecht. Dit is een tekortkoming van art. 41a tweede lid, WEC.	Het bestuur zorgt er voor dat in het opp een handelingsdeel wordt opgenomen voor de beschrijving van extra ondersteuning die aan leerlingen gegeven wordt. Daarbij vraagt de school aan ouders om in te stemmen.	In september 2024 voeren wij een voortgangsgesprek en uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog is Voldoende, maar de school verantwoordt zich in de schoolgids niet over de doelen van onderwijs en bereikte resultaten en evenmin over de bevindingen en de maatregelen rondom het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Dit is een tekortkoning van art. 22, lid 1, sub a en sub l, WEC.	Het bestuur zorgt voor een betekenisvolle, actuele verantwoording over de resultaten van haar onderwijs en over het stelsel van kwaliteitszorg en realiseert dit binnen een jaar na vaststelling van dit rapport.	In september 2024 voeren wij een voortgangsgesprek en uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport voeren wij een herstelonderzoek uit.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek

Context van de school:

De school is gehuisvest op twee locaties. De hoofdlocatie is daarmee gescheiden van het VMBO deel dat zich in het VO Montessori college bevindt. Er is een nauwe samenwerking en er wordt naar inclusief onderwijs toe gewerkt.

De school wil naast de leerroutes 1 tot en met 5 ook leerroute 6 aanbieden voor leerlingen die meer kunnen. Verder vinden stages en praktijkvakken zowel binnen de school als daar buiten plaats.

In dit hoofdstuk geven wij per standaard het inspectieoordeel, gevolgd door een korte toelichting.

3.1. Onderwijsproces

KWALITEITSGBIED ONDERWIJSLEERPROCES (OP)	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	●		
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen		●	

OPo. Basisvaardigheden

Wij geven vooraansnog geen oordeel op het niveau van de standaard. Wel hebben we de standaard onderzocht en geven we een herstelopdracht voor leerroute 6 in de curricula Nederlandse taal en rekenen/wiskunde en een herstelopdracht voor het curriculum burgerschap schoolbreed. Hieronder volgt een toelichting.

Het curriculum Nederlandse taal is deels op orde

De school heeft voor het onderwijs in Nederlandse taal (mondellnge taalvaardigheid, lezen, schrijven, begrippenlijst en taalverzorging) voor leerroute 1 tot en met 5 een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school. Het voldoet aan de wettelijke eisen, kent een logisch doorlopende opbouw en is herkenbaar in de onderwijspraktijk. De school neemt per leerroute de streefdoelen en referentieniveaus van de verschillende domeinen als uitgangspunt en koppelt daaraan lesmaterialen en methodieken. Voor leerroute 6 heeft de school echter geen doelgericht en samenhangend curriculum opgesteld. De school voldoet daarom niet aan artikel 11, eerste lid, WEC en krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Het curriculum Rekenen/wiskunde is deels op orde

De school heeft voor het onderwijs in rekenen-wiskunde (getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, en verbanden) voor leerroute 1 tot en met 5 een doelgericht en samenhangend curriculum dat past bij de leerlingenpopulatie van de school. Het curriculum voldoet aan de

wettelijke eisen, kent een logisch doorlopende opbouw en is herkenbaar in de onderwijspraktijk. De school neemt de streefdoelen en referentieniveaus van de verschillende domeinen als uitgangspunt en koppelt daaraan lesmaterialen en methodieken of methodes. De school maakt hierbij onderscheid naar leerroute: zo gebruikt zij vanaf leerroute 3 (elementen van) reguliere methodes. Zij stemt hiermee af op de leerlingenpopulatie. Voor leerroute 6 heeft de school echter geen doelgericht en samenhangend curriculum opgesteld. De school voldoet daarom niet aan artikel 11, eerste lid, WEC en krijgt hiervoor een herstelopdracht.

Het curriculum voor burgerschap schiet te kort

Het onderwijs in burgerschap gaat over kennis, houding en vaardigheden wat betreft basiswaarden van de democratische rechtsstaat en over sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft hiervoor een onvoldoende doelgericht en samenhangend curriculum uitgewerkt.

Ten eerste zijn de activiteiten en middelen die de school beschrijft onvoldoende specifiek. Vaak noemt de school een activiteit bij een aantal leerdoelen, maar maakt ze niet duidelijk hoe deze activiteit de leerdoelen afdekt. Bovendien komen dezelfde activiteiten terug bij alle leerroutes, waardoor niet duidelijk is hoe deze aansluiten bij het niveau van de leerlingenpopulatie. Ten tweede beschrijft de school niet hoe zij zicht houdt op het behalen van de gestelde doelen. Ten derde geeft de school niet aan hoe zij borgt dat alle aspecten van burgerschapsonderwijs voldoende aan bod komen in haar leerplan. Ten vierde ontbreekt leerroute 6 in het curriculum. Het curriculum voldoet daarom niet aan de wettelijke eisen (artikel 11, vierde lid, WEC). De school krijgt hiervoor een herstelopdracht.

De school kan bij het doorontwikkelen echter gebruik maken van wat zij al heeft ingezet. Zo is haar visie erop gericht dat de leerling "op de optimale manier" kan deelnemen aan de maatschappij. Binnen de bestaande leerlijnen van leerroute 1 tot en met 5 heeft de school de doelen gekozen die zij passend vindt in het curriculum burgerschap. Ook hanteert de school een kalender burgerschap met activiteiten die de school koppelt aan burgerschapsonderwijs.

OP2. Zicht op Ontwikkeling en begeleiding

Wij beoordelen de standaard als Onvoldoende. De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen, maar analyseert de resultaten van de leerlingen onvoldoende waardoor er te weinig zicht is op mogelijke hiaten in de ontwikkeling van de leerlingen. Bovendien gebruikt de school het leerling- en onderwijsvolgsysteem niet in alle gevallen voor het verzamelen en vastleggen van relevante informatie. Tenslotte ontbreekt in de ontwikkelingsperspectieven het handelingsdeel waarop instemming van de ouders nodig is. Hieronder volgt een toelichting.

De school heeft beperkt zicht op ontwikkeling van leerlingen

De school verzamelt systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen, waaronder de basisvaardigheden. De school moet die informatie echter nog beter inzetten om hiaten bij de leerontwikkeling van de leerlingen te achterhalen. Dit kan door de resultaten te vergelijken met de verwachte ontwikkeling van de leerlingen, fouten te analyseren en het aanbod daar op vervolgens af te stemmen. Dit is een tekortkoming van art. 11, eerste en derde lid, WEC. Bovendien gebruikt de school voor het verzamelen en vastleggen van informatie niet consequent het leerling- en onderwijsvolgsysteem, waardoor niet alle informatie centraal toegankelijk is. Dit is wel vereist op basis van art. 48c, eerste lid WEC. De school krijgt voor beide tekortkomingen een herstelopdracht.

De school heeft aandacht voor de bevordering van gelijke kansen, door alle leerlingen hetzelfde te behandelen en ondersteuning te geven waar dat nodig is. Ook informeert de school de ouders regelmatig over de ontwikkeling en vorderingen van hun kind.

Er zijn functionele ontwikkelingsperspectieven, maar het handelingsdeel ontbreekt

De school stelt voor elke leerling een ontwikkelingsperspectief op. Daarin is onder meer opgenomen welke problematiek er speelt, de ondersteuning die nodig is en welk uitstroomniveau ingeschat wordt. De leraren geven aan dat het ontwikkelingsperspectief hen houvast biedt bij het plannen van het onderwijs. De ontwikkelingsperspectieven voldoen echter niet allemaal aan de wettelijke eisen. Wat namelijk ontbreekt is het handelingsdeel in de situaties wanneer leerlingen extra ondersteuning krijgen. Een voorbeeld daarvan zijn leerlingen die niet de volledige onderwijstijd kunnen volgen. Deze leerlingen behoren daarvoor extra ondersteuning te krijgen, die opgenomen moet zijn in het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief. De ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel. Overigens is het ook noodzakelijk dat waar nodig een aanvraag om afwijking onderwijstijd wordt gedaan. Voor het ontbreken van het handelingsdeel in het ontwikkelingsperspectief krijgt de school een herstelopdracht omdat dit een tekortkoming is volgens art. 41a, tweede lid, WEC.

De school vervult de zorgplicht

De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Voor leerlingen die elders niet terecht kunnen probeert de Werkenrode School een passende onderwijsplek aan te bieden. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Wij beoordelen de standaard als Voldoende. Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt eraan bij dat alle leerlingen leren en zich ontwikkelen.

Tijdens de onderzoeksdag hebben wij diverse lessen bezocht waarbij alle leerroutes van de Werkenrode School aan bod zijn gekomen. Op de hoofdlocatie zijn dit leerroute 1/2 tot en met 4/5 en op de nevenlocatie leerroute 5 (pilotklas) en 6. Onze waarnemingen komen overeen met de inschattingen en bevindingen van de schoolleiding, van de intern begeleiders en met de inhoud van de diverse gesprekken op de onderzoeksdag. Ook passen de waarnemingen, van zowel de hoofdlocatie als de nevenlocatie, bij de pedagogisch-didactische visie die de school in het schoolplan beschrijft.

Er is zowel bij de hoofd- als nevenlocatie een stimulerend leerklimaat en efficiënt klassenmanagement

Hoofdlocatie

De leraren creëren in hun lessen een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. In de geobserveerde lessen hebben wij gezien dat leerlingen zich prettig voelen bij hun leraren. Ze stellen vrijuit vragen en durven uiteenlopende zaken te bespreken. De leraren zorgen voor een ordelijk verloop van de les en benutten de lestijd efficiënt. Er heerst een rustige sfeer in de klassen en de leerlingen zijn betrokken. Wanneer leerlingen wat af lijken te dwalen van de lesstof, dan weet de leraar eenvoudig weer de koppeling met het lesonderwerp te maken en de aandacht terug te brengen.

Nevenlocatie

De leraren zorgen in hun lessen voor een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor de leerlingen zich veilig voelen en actief betrokken zijn. Zij zorgen voor rust in de klas, onder meer doordat zij duidelijke taal gebruiken en consequent zijn in houding en gedrag. Leraren maken regelmatig gebruik van humor, die aansluit bij de vmbo-leerlingen. Leerlingen voelen zich zichtbaar op hun gemak en durven zich te uiten. In de lessen zagen wij voorbeelden waarin docenten kwetsbare leerlingen met succes stimuleerden om -ondanks dat zij aangaven dat zij dit moeilijk vinden- in hun eigen woorden antwoord te geven op complexe vragen. Daarnaast ondersteunen leraren de lessen regelmatig met een schematische voorstelling, een afbeelding of een filmpje en stellen zij regelmatig vragen aan de leerlingen. Door deze aanpak, houding en werkwijze blijven de leerlingen alert en betrokken.

Algemeen op schoolniveau

De leraren geven effectieve lessen

Leraren activeren de voorkennis en maken aan het begin van de les het lesdoel duidelijk. De leraren leggen de lesstof duidelijk uit en geven de leerlingen voldoende tijd om te oefenen met de lesstof. Zij monitoren tijdens de les of de leerlingen het beoogde lesdoel al dan niet halen en passen hun onderwijs waar nodig aan. Dit gebeurt op individueel niveau; er wordt passende feedback gegeven zodat de leerling weer verder kan. Een aandachtspunt is de gezamenlijke afronding van de lessen, waarbij het geleerde nog eens expliciet en gezamenlijk geëvalueerd wordt. Tijdens de lesobservaties hebben dit te weinig gezien.

Het onderwijs is afgestemd op verschillen

De leraren stemmen op beide locaties de instructie, de verwerking en het tempo van hun onderwijs af op de onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. De leraren halen voorkennis op bij de leerlingen en maken vervolgens het (nieuwe) lesdoel duidelijk. Dit was duidelijk te zien bij de lessen zelfstandigheidsbevordering. Er werd regelmatig in duo's samengewerkt en die duo's waren ingedeeld op basis van leeftijd en ervaring. De opdrachten die de duo's kregen waren verschillend en passend. Ook was er op deze manier expliciete aandacht voor het samenwerken.

De leraren stimuleren reflectie op het leren

De leraren geven hun leerlingen gerichte feedback op hun gemaakte werk en op hun leerproces. Zij stimuleren de leerlingen na te denken over hun eigen ontwikkeling. Dit gebeurt bijvoorbeeld door de leerlingen zelf te laten evalueren of ze de opdracht goed uitgevoerd hebben. Wanneer een leerling daar onzekerheid bij ervaart, dan neemt de leraar het proces stap voor stap door en geeft gerichte feedback en passende complimenten.

3.2. Veiligheid en schoolklimaat

KWALITEITSGBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)	O	V	G
VS1 Veiligheid		●	

VS1. Veiligheid

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. Hieronder volgt een toelichting.

De school monitort de veiligheid

De school heeft zicht op de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school. De Werkenrode School gebruikt een online vragenlijst en observaties om deze veiligheid te monitoren. De online vragenlijst wordt jaarlijks in het najaar afgenomen. De resultaten worden geanalyseerd en besproken met het team en de MR.

De online vragenlijst die de Werkenrode School gebruikt, is een zelf ontwikkeld instrument. De school is zich ervan bewust dat dit niet wettelijk voldoet, omdat het geen gestandaardiseerd instrument is. Er komt daarom, met ingang van volgend schooljaar, een nieuw, gestandaardiseerd instrument via een externe aanbieder.

De school voert het veiligheidsbeleid uit

De school heeft een veiligheidsbeleid en voert dat uit. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Medewerkers krijgen hier een scholing voor en het onderwerp wordt pro-actief aangekaart door de gedragswetenschapper in het team. Indien de stappen van de meldcode zijn doorlopen, wordt dit bijgehouden in het leerlingvolgsysteem.

De Werkenrode School heeft een bovenschoolse werkgroep op het gebied van veiligheid. Zij hebben vier keer per jaar een bijeenkomst waarin ze ervaringen delen, leren van elkaar en documenten zoals protocollen en resultaatanalyses met elkaar bespreken.

De school gaat pesten tegen

De school voorkomt, zoveel mogelijk, (digitaal) pesten, agressie en geweld in elke vorm en treedt zo nodig snel en adequaat op. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert. Deze 'anti-pestcoördinator' heeft zichzelf voorgesteld in alle klassen en loopt aan het einde van de schooldag bij leerkrachten langs om te vragen hoe de dag is verlopen. Het anti-pestprotocol is vorig schooljaar herschreven. Het bevat o.a. een duidelijk stroomschema met welke stappen er genomen moeten worden wanneer er sprake is van pesten.

3.3. Onderwijsresultaten

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)	O	V	G
OR1 Resultaten		●	

OR1. Resultaten

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die voor de hoofdlocatie ten minste in overeenstemming zijn met de streefniveaus behorend bij het beoogde uitstroomperspectief van de leerlingen. Voor de nevenlocatie kan de school de resultaten nog verder uitwerken. Hieronder volgt een toelichting.

De school hanteert passende, ambitieuze streefniveaus

De school heeft bij de doelgroep passende, ambitieuze streefniveaus vastgesteld voor de leerresultaten op de kernvakken van de leerlingen. Hierbij houdt de school rekening met de voor de doelgroep relevante domeinen van de kernvakken. De streefniveaus zijn concreet genoeg om te vast te stellen of de schoolverlaters ze behaald hebben. Ze zijn vastgelegd in de leerstandaarden per leerroute.

De school analyseert de leerresultaten en heeft hiervoor een schoolnorm

De school brengt jaarlijks in beeld of leerlingen aan het einde van de schoolperiode de streefniveaus hebben behaald. De school zet de behaalde eindniveaus af tegen de streefniveaus van de leerroute van de leerling. Zij betreft bij leerroute 6 de gegevens van de examenresultaten (vmbo).

Leerlingen behalen het uitstroomniveau

Minimaal 75 procent van de leerlingen behaalt aan het einde van de schoolperiode het uitstroomniveau in het ontwikkelingsperspectief. Dit blijkt uit de ingevulde vragenlijst 'uitstroomgegevens 2022-2023'.

School behaalt 75 procents-norm voor kernvakken in het laatste schooljaar

De school heeft als ambitie gesteld dat 75 procent van de leerlingen de streefniveaus behalen voor Nederlandse taal en rekenen-wiskunde. Dit geldt voor beide locaties. Voor het schooljaar 2022/2023 liggen de percentages voor de hoofdlocatie voor resp. Nederlandse taal en rekenen-wiskunde op 91 en 86 procent. Voor de nevenlocatie (VMBO) liggen de uitstroomresultaten rond 80 procent. De school kan voor het VMBO de resultaten nog wel verder expliciteren.

3.4. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

KWALITEITSGEBIED STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE (SKA)	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen		•	
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		•	
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		•	

SKA1. Visie, ambities en doelen

Wij beoordelen de standaard als Voldoende. De school heeft een visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan. Hieronder volgt een toelichting.

De school heeft passende ambities en doelen

De school heeft een visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs opgesteld. De schoolleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van haar bestuur en op de kenmerken van de leerlingenpopulatie van de school. Vanuit het meerjaren schoolplan stelt de school jaardoelen vast, die voor schoolleiding en team de leidraad zijn voor de schoolontwikkeling.

De school heeft een stelsel van kwaliteitszorg ingericht

De schoolleiding beschrijft op welke manier ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze de naleving van de wettelijke eisen realiseert, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Daarbij draagt zij bij aan gelijke kansen voor alle leerlingen. Het schoolplan en de jaardoelen vloeien voort uit de meerjaren planning, de jaarlijkse evaluatie van de jaardoelen en uit de zelfevaluatie door de schoolleiders en intern begeleiders.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Wij beoordelen de standaard als Voldoende.

De school realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een positieve kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij. Hieronder volgt een toelichting.

De school bevordert een kwaliteitscultuur

De schoolleiding zorgt voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Zij heeft een cultuuromslag ingezet naar groei in professionaliteit. Zij heeft het team al eerder geschoold in de methodiek leerKRACHT. Dit schooljaar zet de school hiervoor opnieuw scholing in. De schoolleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt. Leraren(teams) oefenen de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit: vanuit LeerKRACHT hebben de teams binnen de gestelde kaders invloed op

de ontwikkeldoelen. De schoolleiding begeleidt dit proces intensief, en dat blijkt effectief: zo werd in de gesprekken benoemd dat er steeds meer positieve effecten van deze cultuuromslag ontstaan. De teams voelen zich bijvoorbeeld steeds meer eigenaar van de op schoolniveau vastgestelde jaardoelen.

De school realiseert haar doelen en stuurt waar nodig tussentijds bij
Binnen de groeiende kwaliteitscultuur geven schoolleiding en het team samen uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg. In haar sturing toont de schoolleiding onderwijskundig leiderschap, bijvoorbeeld doordat zij op studiedagen en teamvergaderingen het jaarplan centraal stelt. Intern begeleiders en schoolleiders spreken teamleden coachend aan en voeren sturende ontwikkelgesprekken als dit nodig is. De schoolleiding reflecteert samen met orthopedagoog en intern begeleider regelmatig op de vorderingen in de afgesproken ontwikkeling en bepaalt dan welke vervolgstappen nodig zijn. Zo bewaakt zij de onderwijskwaliteit.

De school zorgt voor randvoorwaarden voor de uitvoering van de kwaliteitszorg
De schoolleiding zorgt voor een gerichte inzet van middelen om gestelde doelen te realiseren, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

Aandacht voor inclusie
De school werkt aan gelijke kansen voor alle leerlingen, onder meer door vanuit de inclusie-gedachte de samenwerking met het reguliere vmbo uit te breiden. Zo integreren leerlingen voor wie dit mogelijk is, meer in het reguliere onderwijs.

De voorwaarden zijn aanwezig maar het personeelsbeleid voor leerroute 6 vraagt aandacht
De schoolleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken, waaronder het personeelsbeleid en de organisatie van het onderwijs. Binnen de school is elke schoolleider verantwoordelijk voor een deel van het team en de leerlingen. De indeling is gemaakt op basis van leerroutes en leerjaren, waardoor het team de vertaling van ontwikkeldoelen naar het teameigen deel van de leerlingpopulatie goed kan maken. De school heeft samen met de leraren een professioneel statuut (2018-2019) vastgesteld. Toch is de interne verantwoordelijkheidsverdeling niet altijd duidelijk, onder andere omdat de school en de schoolleiding in ontwikkeling zijn. Dit heeft de aandacht van de schoolleiding die dit regelmatig bespreekt en de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden waar nodig opnieuw in kaart brengt.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Wij beoordelen de standaard als Voldoende. De school stelt, waar nodig, het schoolbeleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

De verantwoording in de schoolgids moet beter. De school krijgt hiervoor een herstelopdracht. Hieronder volgt een toelichting.

De school evalueert doelen en beleid

De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap.

De school stelt, waar nodig, het beleid bij

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het beleid. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Een voorbeeld is dat de schoolleiding bepaalde ontwikkelpunten gedurende het jaar aanhoudt in de schoolontwikkeling, omdat de gestelde doelen nog niet bereikt zijn.

De schoolleiding organiseert tegenspraak

De schoolleiding gaat actief de dialoog aan met in ieder geval ouders, personeel, de medezeggenschapsraad en leerlingen, gemeenten en/of (regionale)werkgevers. De school heeft actief ingezet op een kritische medezeggenschap, zodat deze het beleid kan helpen aanscherpen. De leerlingenraad van de nevenlocatie heeft bijvoorbeeld invloed op activiteiten die de leerlingen ondernemen in een schooljaar. Dit wil de school doortrekken naar de leerlingenraad van de hoofdlocatie, waar de inspraak nu nog wat beperkter is.

De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel

De Werkenrode School werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar in de samenwerking met het VMBO van de school waarin de nevenlocatie is gevestigd voor leerroute 6, maar ook in hoe de school afstemt met het reguliere VMBO als zij inschat dat een leerling de overstap naar regulier kan maken.

De verantwoording in de schoolgids moet beter

Minimaal jaarlijks informeert de school belanghebbenden op toegankelijke manier over haar doelen en werkwijze, en over de resultaten die zij heeft behaald. De doelen van onderwijs en de resultaten van de uitgestroomde leerlingen staan echter niet vermeld in de schoolgids. Dit is een tekortkoming van art. 22, eerste lid, sub a, WEC. Daarnaast ontbreken de bevindingen ten aanzien van het stelsel van kwaliteitszorg en (de evaluatie van) de maatregelen die de school naar aanleiding daarvan heeft getroffen. Dit moet wel volgens art. 22, eerste lid, sub l, WEC. De school krijgt een herstelopdracht voor beide onderdelen.

4. Reactie bestuur

Hieronder is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin is beschreven op welke wijze de bevindingen uit het onderzoek worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

Het bestuur herkent het oordeel van de onderwijsinspectie over Werkenrode School. Ook wij zien de professionaliteit en passie van de collega's, waarmee het pedagogisch klimaat voor de leerlingen, de veiligheid en welbevinden voor hen en hun ouders, en voor onze medewerkers op orde is. Wij zagen de genoemde verbeterpunten binnen het domein 'zicht op ontwikkeling en begeleiding' ook; deze kwamen in onze interne systematiek al aan de orde en op grond daarvan hadden wij hier extra ondersteuning op ingezet. Op basis van de ontwikkelde cultuur en een gericht plan van aanpak bouwen we, met de kunde en expertise van collega's die al bezig waren dit te versterken, aan het verder optimaliseren van het onderwijs. Wij blijven dit faciliteren en begeleiden, en zijn vol vertrouwen over dit proces en de uitkomst!

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

